

Til alle landets kommuner

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

25/01280-1

17.03.2025

Informasjonsbrev nr. 1 om Voksenvaksinasjonsprogrammet

Stortinget har i statsbudsjettet for 2025 vedtatt at det skal etableres et vaksinasjonsprogram for voksne og personer i risikogrupper. Det tas sikte på endring i forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram før sommeren 2025, og vaksinasjon vil starte høsten 2025. Etableringen skal sette en ramme for vaksinasjon med anbefalte vaksiner til den voksne befolkningen, og vil bygge på organiseringen av influensa- og koronavaksinasjonsprogrammet. Med dette brevet ønsker FHI å gi en introduksjon til programmet, presentere de detaljer som er kjent per nå, og vise til at kommunene kan sende høringssvar på forslag til endringer i forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram innen 24.mars.

Innhold

Programmet skal inkludere følgende vaksiner:

- Årlig vaksinasjon mot sesonginfluensa til personer 65 år og eldre, samt personer 0-64 år i andre risikogrupper.
- Årlig vaksinasjon mot covid-19 for personer 65 år og eldre, samt personer 0-64 år i andre risikogrupper.
- Vaksinasjon mot pneumokokksykdom for alle kommende årskull med 65-åringer.

I tillegg foreslås det en påminnelsesløsning for personer med aldersindikasjon for vaksinene i programmet. Det vil være mulig å reservere seg fra å få disse påminnelsene. Departementet har bedt Helsedirektoratet om å utarbeide en veileder til forskriften.

Tilbud om vaksinasjon mot influensa og covid-19 for barn med risikotilstander og av gravide vil inngå i voksenvaksinasjonsprogrammet. Folkehelseinstituttet minner om at vaksinasjonsdekningen er lav i begge disse gruppene og at det er kommunenes ansvar å sikre god informasjon til foresatte og gravide og ha et reelt tilgjengelig tilbud om vaksine.

Tilrettelegging for nytt vaksinasjonsprogram - endring i forskrifter

For å etablere voksendvaksinasjonsprogrammet må det gjøres endringer i forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram og SYSVAK-forskriften. Dette er beskrevet i et [detaljert høringsnotat](#). Høringsnotatet beskriver også bakgrunnen for endringen og innretningen på programmet. Kommunene kan avgi høringsvar innen **24. mars**.

Lenke til høringen: [Høring av forslag til endringer i forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram mv. \(Voksendvaksinasjonsprogram\) - regjeringen.no](#)

Finansiering og telleordning for oppgjør

Det er foreslått en to-delt finansieringsordning for de vaksinene som er inkludert i programmet. Sesonginfluensavaksinasjon skal som før betales fullt ut av pasientene selv. Det vil si at pasienten må betale hele kostnaden for vaksinen og for vaksinerings. Koronavaksinasjon av risikogrupperne og pneumokokkvaksinasjon av 65-åringer er delvis finansiert av staten, med en egenbetaling for pasienten på inntil 25 prosent av den samlede kostnaden for vaksine og vaksinerings. Kommunene kompenseres gjennom økt bevilgning over rammetilskuddet.

Departementet foreslår ikke å fastsette vaksinasjonspriser. I høringsnotatet foreslås veiledende satser for egenbetaling av vaksine og vaksinasjon. Departementet har gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide en veileder til forskriften, der satser for egenbetaling omtales nærmere.

Departementet foreslår en hjemmel som gir Helfo mulighet til å bistå i informasjonsflyten mellom vaksinatør og kommune. Dette kan gi mulighet for en telleordning for vaksinasjon, som hjelp til kommunenes oppgjør til vaksinasjonsaktør. I høringsnotatet har departementet særskilt bedt om innspill til telleordningen og ev. andre ordninger for oppgjør mellom kommune og vaksinasjonsaktør.

Pneumokokkvaksine til 65-åringer

FHI sin anbefaling om pneumokokkvaksine til alle som er 65 år eller eldre og personer i definerte risikogrupper er uendret, men vi gjør oppmerksom på at det er kun personer født i 1960 som omfattes av programmet høsten 2025, og som dermed får tilbud gjennom vaksinasjonsprogrammet. Departementet har i høringsnotatet foreslått at tilbudet følger årskullet, og at de som ikke tar imot tilbudet det året man fyller 65 år skal omfattes av tilbudet senere.

Direktoratet for medisinske produkter og Sykehusinnkjøp er godt i gang med anskaffelse av pneumokokkvaksine til programmet, og hvilken vaksine som vil inngå blir klart i løpet av kort tid.

Ansaret for organisering i kommunene

I henhold til dagens forskrift er det kommunen som har ansvaret for organiseringen av vaksinasjon, og dette er foreslått videreført for voksendvaksinasjonsprogrammet. Det er dermed også kommunens ansvar å inngå avtaler med vaksinatører dersom de vil benytte private aktører. Dette vil gjelde uavhengig av en statlig oppgjørsløsning og faste priser for kompensasjon av vaksinatører. Det som er nytt sammenlignet med dagens forskrift, er at prisen for tjenestene skal være oppgitt i avtalen. Det gjelder også prisen for pasienten. For noen kommuner vil det bety mange avtaler, i og med at de fleste fastleger er selvstendig næringsdrivende. Det vil trolig være nyttig med en mal for avtale som er utarbeidet av KS og organisasjonene som representerer de ulike private tjenesteyterne (Legeforeningen, Apotekforeningen, evt. andre).

Folkehelseinstituttets arbeid med etablering av voksendvaksinasjonsprogrammet

Folkehelseinstituttet har opprettet en prosjektorganisasjon for å legge til rette for oppstart og gjennomføring av det nye programmet. Mye av arbeidet vil være det samme som vi til nå har gjort i forbindelse med de eksisterende programmene mot influensa og korona. Det vil bli utarbeidet en kommunikasjonsplan for

informasjon til befolkningen og en plan for å holde kommunene og helsetjenesten informert. Folkehelseinstituttet vil sende ut jevnlig informasjonsbrev til kommunene med detaljer etter hvert som det blir klart. For å få innspill fra de som er involvert i vaksinasjonsarbeidet vil vi også opprette kontakt med organisasjonene til vaksinatører, private aktører og kommunene.

Folkehelseinstituttet vil også lage nedlastbart materiell til bruk i lokale kampanjer, oversette informasjon til flere språk og kjøre både lokale og riksdekkende kampanjer for å støtte opp om det lokale arbeidet.

Bestilling av vaksiner til voksevakinasjonsprogrammet

Bestilling av koronaviruser og pneumokokkvaksiner (til 65 åringer i program) vil først skje til høsten. FHI vil holde kommunene oppdatert om dette. For sesonginfluensaviruser for 2025/2026 er det forhåndsbestilling innen 1.juni (for levering uke 40-42). Et informasjonsbrev med nærmere detaljer om dette vil bli sendt ut i april.

Vennlig hilsen

Hilde Kløvstad
Fungerende avdelingsdirektør
Smittevern og vaksine
Folkehelseinstituttet

Kjersti margrethe Rydland
Leder for voksevakinasjonsprogrammet
Smittevern og vaksine
Folkehelseinstituttet

Brevet er elektronisk godkjent

Kopi:
Helse- og omsorgsdepartementet
Helsedirektoratet
Statsforvalterne